

KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELERİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI (KOSGEB)

İŞBİRLİĞİ DESTEK PROGRAMI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 - (1) Bu programın amacı; küçük ve orta ölçekli işletmelerin birbirleriyle veya büyük işletmelerle ortak çalışma kültürünün geliştirilmesine ve karşılıklı fayda ve rekabet avantajı sağlayıcı nitelikteki işbirlikleri tesis etmelerine katkı sağlamaktır.

Kapsam

MADDE 2 - (1) Bu program, küçük ve orta ölçekli işletmelere KOSGEB tarafından uygulanacak İşbirliği Destek Programına ilişkin esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 - (1) Bu program, 15/6/2010 tarihli ve 27612 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren KOSGEB Destek Programları Yönetmeliğine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 - (1) Bu programda yer alan;

a) Başkanlık: Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığını,

b) Başvuru sahibi: Proje ortaklarıyla gerçekleştireceği işbirliği çerçevesinde proje başvurusu yapan işletmeyi,

c) Büyük işletme: Yıllık olarak hesaplanan verilerine göre, son iki yıllık mali durumları veya çalışan sayıları 18/11/2005 tarihli ve 25997 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Tanımı, Nitelikleri ve Sınıflandırılması Hakkında Yönetmelik” kapsamında belirtilen sınırları aşan işletmeleri,¹

ç) Destek programı: KOSGEB Destek Programları Yönetmeliği kapsamında yürürlüğe alınan amacı, kapsamı, destek türleri ve unsurları, destek miktarı, destek oranı ve her bir programa mahsus genel hükümleri KOSGEB İcra Komitesi tarafından belirlenen ve Başkanlık tarafından yürütülen programı,²

d) Erken ödeme: İşletmelere ve işletici kuruluşa projelerini gerçekleştirebilmeleri için ilgili destek ödemesinden önce teminat karşılığında yapılan ödemeyi,

e) Finansal kiralama: Bir finansal kiralama sözleşmesine dayalı olması ve finansal kiralamaya yönelik malın işletici kuruluş/proje ortağı işletmeye devredilmesi kaydıyla; 13/12/2012 tarihli ve 28496 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 6361 sayılı “Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanunu”nda tanımlanan kiralama işlemi,³

f) Finansal kiralama kuruluşu: 13/12/2012 tarihli ve 28496 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 6361 sayılı “Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanunu” kapsamında finansal kiralama işlemi yapabileceği belirtilenlerden KOSGEB’in protokol imzaladığı kuruluşları,⁴

g) Geri ödemeli destek: Program kapsamında işletmelere geri tahsil edilmek üzere teminat karşılığı sağlanan desteği,⁵

ğ) Geri ödemesiz destek: Program kapsamında işletmelere geri tahsil edilmemek üzere sağlanan desteği,⁶

h) Hizmet sağlayıcı: Desteğe konu mal/hizmetin satın alındığı kurum/kuruluş veya firmayı,⁷

1) İşbirliği sözleşmesi: Proje ortakları tarafından proje başvurusundan önce imzalanan ve KOSGEB'e sunulan, projenin konusu ve amacı, işbirliği ortaklığı modeli, tarafların sorumlulukları, fikri ve sınai mülkiyet haklarının ve işbirliği çıktılarının paylaşımı, satın alınacak makine, teçhizat, kalıp, yazılım ve benzeri taşınırın mülkiyeti, hukuki uyumsuzlukların çözümü gibi konulara ilişkin hükümler içeren sözleşmeyi,

i) İşletici kuruluş: Programdan yararlanmak için kurulan tüzel kişiliği,⁸

j) İşletme: 18/11/2005 tarihli ve 25997 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Tanımı, Nitelikleri ve Sınıflandırılması Hakkında Yönetmelik" kapsamında yer alan ve 18/9/2009 tarihli ve 27353 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2009/15431 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile tespit edilen sektörlerde faaliyet gösteren küçük ve orta büyüklükteki işletmeleri (KOBİ),

k) İzleyici: Destekleme kararı alınan projeleri izlemek, gerekli tespitleri yapmak ve projenin ilerleyişine ilişkin görüşlerini raporlamak üzere görevlendirilen öğretim elemanlarını veya KOSGEB personelini,⁹

l) KBS: www.kosgeb.gov.tr adresinden ve/veya e-devlet üzerinden erişim sağlanan, veri tabanına kayıt ve destek programları kapsamında başvuru, başvurulara ilişkin kontrol ve inceleme, değerlendirme, izleme, raporlama ve bildirimlerin yapıldığı KOBİ Bilgi Sistemini,¹⁰

m) KOSGEB: Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi'ni,

n) KOSGEB birimi: KOSGEB merkez ve taşra teşkilatında yer alan birimleri,

o) KOSGEB veri tabanı: İşletmelerin ve işletici kuruluşların kayda alındığı veri tabanını,

ö) Kurul: Program kapsamında değerlendirme yapan ve karar alan yapıyı,¹¹

p) Öncelikli teknoloji alanı: Kalkınma Planları ve Yıllık Programlarda belirlenen hedefler ile stratejik dokümanlardaki öncelikler doğrultusunda Başkanlıkça belirlenecek teknoloji alanlarını,¹²

r) Program: İşbirliği Destek Programını,¹³

s) Proje: Amacı, kapsamı, hedefi, çıktıları, faaliyet-zaman planı, süresi, bütçesi, diğer kaynakları ile uygulayıcıları belirli ve birbiriyle ilişkili faaliyetler bütünü,¹⁴

ş) Proje ortaklığı: Proje ortaklarından her birinin proje faaliyetlerinin bir bölümünü yerine getirerek katkılarını birleştirdikleri ortaklığı,

t) Taahhütname: Destek programları kapsamında elektronik ortamda onaylanan ve idari, mali ve hukuki taahhütleri içeren belgeyi,¹⁵

u) Teminat: KOSGEB destek programları kapsamında bankalar tarafından verilen teminat mektubunu ve/veya KGF tarafından verilen kefalet mektubunu,¹⁶

ü) Uygulama esasları: KOSGEB Destek Programları Yönetmeliği kapsamında yürürlüğe alınan destek programlarının uygulama süreçlerine yönelik iş ve işlemlerin belirlendiği mevzuat metnini,¹⁷

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Destek Programına İlişkin Hususlar

Programdan yararlanma koşulu, başvuru ve değerlendirme

MADDE 5 - (1) Programdan yararlanmak isteyen işletmeler, KOSGEB veri tabanına kayıt olur ve başvuru sahibi, KOSGEB Birimine işbirliği sözleşmesi ile ön başvuru yapar.

(2) Ön başvurunun uygun bulunması halinde başvuru sahibinden proje başvurusu yapılması istenir.

(3) Başvuru sahibi, KBS üzerinden proje başvurusunu yapar.

(4) Proje başvurusu, belge ve şekil yönünden kontrol edilir, mali ve/veya teknik açıdan incelenir ve değerlendirme için Kurula sunulur.

(5) Kurul tarafından yapılan değerlendirme sonucunda proje; görüşe gönderilebilir, revizyonu istenebilir, kabul edilebilir veya reddedilebilir. Başvuru sahibi, Kurulun redde ilişkin kararına 1 (bir) defaya mahsus olmak üzere itiraz edebilir.

(6) Değerlendirme sonucu başvuru sahibine bildirilir.

(7) Proje başvurusunun kabul edilmesi halinde;

a) İşletici kuruluş modeli ile gerçekleştirilecek işbirliklerinde, proje ortaklarından işletici kuruluş kurması istenir. İşletici kuruluş KOSGEB veri tabanına kayıt olur. İşletici kuruluşun KBS üzerinden taahhütname alınır. Taahhütnamenin işletici kuruluş tarafından KBS üzerinden onaylandığı tarih, projenin başlangıç tarihi olarak kabul edilir.

b) Proje ortaklığı modeli ile gerçekleştirilecek işbirliklerinde, proje ortağı işletmelerden KBS üzerinden taahhütname alınır. Taahhütnamenin KBS üzerinden proje ortağı işletmelerin tamamı tarafından onaylandığı tarih, projenin başlangıç tarihi olarak kabul edilir.

(8) İşbirliği projesi devam eden proje ortağı işletme/işletici kuruluş, proje sona ermeden başka bir işbirliği projesine ortak olamaz.

(9) Herhangi bir KOSGEB Birimi tarafından reddedilen proje için başka KOSGEB Birimine başvurulamaz.

(10) Proje ortağı işletmelerin sahiplerinin ve/veya ortaklarının veya bunların eşi, annesi, babası, kardeşi ve çocuklarının proje ortaklarından sadece 1 (bir)inde ortaklığı olabilir.

Desteklenecek proje konuları

MADDE 6 - (1) İşletmelerin birbirleriyle ve/veya büyük işletmelerle;

a) Kapasite, verimlilik, ürün çeşitliliği ve kalitelerini artırmaları amacıyla ortak imalat,

b) Müşteri istekleri ve pazarın talebinin karşılanması amacıyla ortak tasarım, ürün ve hizmet geliştirmeleri,

c) Ürün ve hizmet kalitelerini geliştirmeleri amacıyla ortak laboratuvar,

ç) Pazar paylarını artırmaları ve marka imajı oluşturmaları amacıyla ortak pazarlama,

d) Beceri ve kabiliyetlerini geliştirmeleri ve değer zincirlerine katılmaları amacıyla yapılan işbirlikleri

ve bunlara benzer karşılıklı fayda sağlanan, maliyet düşürücü ve rekabet avantajı sağlayıcı nitelikteki işbirliği projeleri desteklenir.

İşbirliği ortaklık modelleri

MADDE 7 - (1) Program kapsamında işbirliği amacıyla tesis edilecek ortaklıklar işletici kuruluş veya proje ortaklığı modellerinden biri ile gerçekleştirilir.

(2) Program kapsamında, işbirliği amacı ile en az 5 (beş) işletmenin bir araya gelmesi şartı aranır. Ancak; orta-yüksek teknoloji alanlarında gerçekleştirilecek işbirliklerinde en az 3 (üç) işletmenin, yüksek teknoloji alanlarında gerçekleştirilecek işbirliklerinde en az 2 (iki) işletmenin, büyük işletme ile işbirliği yapılması durumunda en az 1 (bir) işletmenin projede yer alması yeterlidir.

(3) Büyük işletmenin işletici kuruluştaki hisse oranının %25 (yirmi beş)'ten az olması gerekir.

(4) İşletici kuruluşun ortaklarından herhangi birinin hisse oranı, proje süresince %50 (elli)'den fazla olamaz. Projede 1 (bir) işletme ile en az 1 (bir) büyük işletmenin işbirliği yapması durumunda bu hüküm uygulanmaz.

Desteklenecek proje giderleri

MADDE 8 - (1) Bu program kapsamında desteklenecek; personel, makine, teçhizat, kalıp, hammadde, malzeme, yazılım, hizmet alımı ve diğer proje giderlerine Kurul karar verir.¹⁸

(2) Desteklenmek üzere kurul tarafından belirlenen makine, teçhizat, kalıp ve yazılımın finansal kiralama yöntemi ile temin edilmesi halinde; geri ödemesiz ve geri ödemeli destek oranı üzerinden hesaplanan destek, finansal kiralama kuruluşuna geri ödemesiz olarak ödenir.¹⁹

(3) Proje ile ilişkilendirilmiş malzeme ve hammadde için verilecek destek, Kurul tarafından karar verilen toplam destek tutarının %5 (beş)'ini aşmayacak şekilde belirlenir ve sabitlenir. Proje bütçe gerçekleşmesindeki değişiklikler bu tutarı değiştirmez.

(4) Proje başlama tarihinden önce proje ortaklarının, bu programda tanımlanan ortaklık amacı ile aldıkları teknik, hukuki ve mali danışmanlık giderleri ile fizibilite çalışması giderlerinden Kurul tarafından uygun bulunanlar desteklenir.

(5) Bina inşaat, tadilat, gayrimenkul alım, tefrişat, taşıt aracı alım ve kiralama, enerji, su, haberleşme ve finansman giderleri, vergi, resim ve harçlar, sosyal güvenlik primleri, proje ile ilgili olmayan personel giderleri ve proje ile ilişkilendirilmemiş diğer giderler desteklenmez.

Proje süresi

MADDE 9 - (1) Program kapsamında desteklenecek proje süresi en az 12 (on iki), en fazla 36 (otuz altı) aydır.

Proje destek üst limit ve oranı

MADDE 10 - (1) İşletici kuruluş modelinde proje destek üst limiti geri ödemesiz 1.500.000 (bir milyon beş yüz bin) TL ve geri ödemeli 3.500.000 (üç milyon beş yüz bin) TL olmak üzere toplam 5.000.000 (beş milyon) TL'dir. Makine, teçhizat, kalıp ve yazılımın finansal kiralama yöntemi ile temin edilmesi durumunda geri ödemesiz ve geri ödemeli destek üst limitleri dikkate alınmaz. Program kapsamında verilecek desteklerin toplamı her durumda 5.000.000 (beş milyon) TL'yi geçemez. Makine, teçhizat, kalıp ve yazılımın, finansal kiralama yöntemi ile temin edilmesine yönelik diğer hususlar destek programının uygulama esaslarında belirtilir.^{20_21}

(2) Proje ortaklığı modelinde proje destek üst limiti geri ödemesiz 1.500.000 (bir milyon beş yüz bin) TL ve geri ödemeli 3.500.000 (üç milyon beş yüz bin) TL olmak üzere toplam 5.000.000 (beş milyon) TL'dir. Bu üst limit, öncelikli teknoloji alanlarında gerçekleştirilecek projeler için geri ödemesiz 3.000.000 (üç milyon) TL ve geri ödemeli 7.000.000 (yedi milyon) TL olmak üzere toplam 10.000.000 (on milyon) TL'dir. Makine, teçhizat, kalıp ve yazılımın finansal kiralama yöntemi ile temin edilmesi durumunda; geri ödemesiz ve geri ödemeli destek üst limitleri dikkate alınmaz. Program kapsamında verilecek desteklerin toplamı her durumda; 5.000.000 (beş milyon) TL'yi, öncelikli teknoloji alanlarında gerçekleştirilecek projeler için ise 10.000.000 (on milyon) TL'yi geçemez. Makine, teçhizat, kalıp ve yazılımın, finansal kiralama yöntemi ile temin edilmesine yönelik diğer hususlar destek programının uygulama esaslarında belirtilir.^{22_23}

(3) ...²⁴

(4) Proje destek oranı, personel gideri hariç tüm giderler için %60 (altmış)'tır. Desteğin %70 (yetmiş)'i geri ödemeli %30 (otuz)'u geri ödemesiz olarak verilir.²⁵ Gerçekleşen destek ödemeleri ile geri ödemesiz destek üst limitine ulaşılması halinde, desteğin sadece geri ödemeli kısmı verilebilir.

(5) Personel giderleri için ise destek oranı dikkate alınmaksızın; asgari geçim indirimi dâhil net asgari ücret tutarı temel girdi olmak üzere bu programın uygulama

esalarında belirlenen hesap yöntemi ve limitlere göre belirlenen tutarda geri ödemesiz destek sağlanır. Personel gideri desteği, işletmeye yapılan destek ödemesidir.²⁶

(6) Projeye konu satın alınacak makine, teçhizat ve yazılımın; Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca 13/9/2014 tarihli ve 29118 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan SGM 2014/35 sayılı Yerli Malı Tebliği’ne uygun olarak alınmış yerli malı belgesi ile tevsik edilmesi durumunda geri ödemesiz destek oranına % 15 (on beş) ilave edilir ve geri ödemeli destek oranı aynı oranda azaltılır. Makine, teçhizat ve yazılımın finansal kiralama yöntemi ile temin edilmesi durumunda ise geri ödemeli destek oranından azaltma yapılmaz.^{27_28}

(7) ...^{29_30}

(8) ...^{31_32}

(9) ...^{33_34}

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İzleme ve Destek Ödemeleri

İzleme

MADDE 11- (1) Destek kapsamına alınan her bir projenin destek süresince ve sonrasında izlenmesi ve değerlendirilmesi, KOSGEB personeli ve/veya izleyici tarafından yapılır.

Destek ödemeleri

MADDE 12 – (1) Proje kapsamında kurul tarafından uygun bulunan mal ve hizmet alımına ilişkin ödemeye esas bilgi ve belgeler bu programın uygulama esaslarında belirtilen esaslar dâhilinde alınır. Desteklenen mal ve hizmet alımına ilişkin ödeme belgeleri ile hizmet içeriğine ilişkin belgeler işletici kuruluş/proje ortağı işletmeler tarafından muhafaza edilir. KOSGEB yetkililerince gerek görülmesi halinde ödeme öncesi veya sonrasında talep edilen her türlü bilgi ve belge ilgililerce ibraz edilir ve gerekli kolaylık sağlanır.³⁵

(2) KOSGEB Birimi, söz konusu bilgi ve belgeleri inceleyerek uygun bulunan giderlere ilişkin destek ödemesini işletici kuruluşun/proje ortağı işletmenin banka hesabına yapar. Ancak işletici kuruluşun/proje ortağı işletmenin talebi ve KOSGEB Biriminin uygun bulması halinde, destek ödemesi mal ve/veya hizmetin alındığı hizmet sağlayıcının banka hesabına da yapılabilir.³⁶

(3) Geri ödemeli destek ödemesinin yapılabilmesi için, destek ödemesinden önce işletici kuruluş/proje ortağı işletmeden destek tutarı kadar teminat alınır.³⁷

(4) İşletici kuruluş/proje ortağı işletmeler; sahip ve ortakları ile bunların eşinden, annesinden, babasından, kardeşinden, çocuğundan, bunların sahibi/ortağı olduğu işletmelerden ve proje ortaklarından destek kapsamında mal/hizmet satın alamaz, böyle bir durumun tespit edilmesi durumunda destek ödemesi yapılmaz.

(5) Yurtdışından satın alınan mal ve hizmetlerde bedelin faturada döviz cinsinden belirtilmesi durumunda, T.C. Merkez Bankası döviz alış kuru üzerinden ve faturanın düzenlendiği tarih esas alınarak Türk Lirası olarak ödeme yapılır.

(6) Geri ödemeli destekler kapsamında yapılacak geri ödemeler, proje bitiminden sonra 12 (on iki) ayı ödemesiz olmak üzere, dörder aylık dönemler halinde 6 (altı) eşit taksitte yapılır. Geri ödemeli desteklerde faiz veya komisyon uygulanmaz.³⁸

(7) Ödemeye esas belgelerde destek tutarı hesaplanırken katma değer vergisi destek kapsamı dışında tutulur.

(8) Vergi, sosyal güvenlik primi ve benzeri yasal yükümlülükler hariç olmak üzere aynı gider gerçekleşmesi için farklı kurum/kuruluşlardan destek alınamaz.

(9) Bu program kapsamında erken ödeme yapılabilir. Erken ödeme ve mahsup işlemlerinde, KOSGEB Destek Programları Erken Ödeme Usul ve Esasları uygulanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Çeşitli ve son hükümler

MADDE 13 – (1) İşletici kuruluş/proje ortağı işletmenin proje süresi program süresi, program tamamlanma tarihi proje bitiş tarihi olarak kabul edilir.³⁹

(2) Kurulun oluşumu ve çalışma esasları programın uygulama esaslarında belirlenir.

(3) Program kapsamında görevlendirilecek öğretim elemanlarına KOSGEB tarafından hizmet bedeli ödenir.

(4) Program kapsamında yapılan proje başvurularının değerlendirme ve izleme süreçlerinde görev alan kişilere sunulan bilgi ve belgeler, proje ortağı işletmelere ve işletici kuruluşa ait ticari gizli bilgi olarak kabul edilir ve üçüncü kişilere herhangi bir yolla aktarılamaz.

(5) Proje süresinde işletici kuruluşun/proje ortağı işletmelerden herhangi birinin devri, başka bir işletme ile birleşmesi durumunda, bu husus Kurulda değerlendirilerek; projenin devamına veya sonlandırılmasına karar verilir. Proje süresinde işletici kuruluşun/proje ortağı işletmelerden herhangi birinin unvan ve/veya tür değişikliği hususları işletici kuruluş/proje koordinatörü tarafından uygulama birimine bildirilir. İşletici kuruluş/proje ortağı işletmenin bilgileri güncellenerek destek sürecine devam edilir.⁴⁰

(6) Tamamlanmış olan projenin, Kurul tarafından değerlendirilerek başarı ile tamamlanıp tamamlanmadığına karar verilir. Projenin başarılı olarak tamamlanmasına karar verilmemesi durumunda; yapılan geri ödemesiz desteklerin iadesi istenmez, geri ödemeli destekler sürecine uygun olarak tahsil edilir.⁴¹

(7) Proje kapsamında desteklenerek satın alınan makine, teçhizat, kalıp, yazılım ve benzeri taşınırların mülkiyeti/finansal kiralama yöntemiyle teminlerde sözleşme süresince zilyetliği, işletici kuruluş/proje ortağı işletmelere ait olup, proje başlangıç tarihinden itibaren 3 (üç) yıl süresince başka şahıs, kurum/kuruluşlara hiçbir şekilde satılamaz, kiralanamaz veya devredilemez. Kapanan işletici kuruluşlar/proje ortağı işletmeler ile proje kapsamında geliştirilen ürünün satılması durumunda satılan ürünün mütemmim cüzü olan makine, teçhizat, yazılım ve benzeri taşınırlar için bu fıkra hükümleri uygulanmaz.^{42_43}

(8) Proje süresinde;

a) İşletici kuruluşun tasfiyesinin başlaması veya kapanması halinde destek süreci sonlandırılır. Destek süreci sonlandırılan işletici kuruluşun gerekçesi Kurul tarafından değerlendirilir.

b) Proje ortağı işletmelerden herhangi birinin tasfiyesinin başlaması veya kapanması halinde ilgili proje ortağı işletmenin destek süreci sonlandırılır ve projenin durumu Kurula sunulur. Kurul, projenin mevcut proje ortaklarıyla/yeni bir proje ortağı ile devamına veya sonlandırılmasına karar verir. Destek süreci sonlandırılan proje ortağı işletmenin gerekçesi Kurul tarafından değerlendirilir.

c) Kurul tarafından projenin sonlandırılması halinde destek süreci sonlandırılır. Destek süreci sonlandırılan işletici kuruluş/proje ortağı işletmenin durumu Kurul tarafından değerlendirilir.

Yapılan değerlendirme neticesinde, sonlandırmanın; işletici kuruluş/proje ortağı işletmelerin kastı veya ağır kusuru bulunmaksızın faaliyetlerini engelleyecek nitelikte ölüm, ağır kaza, ağır hastalık, tutukluluk, yangın, deprem, su basması, hırsızlık, finansal yetersizlik veya Kurul tarafından uygun bulunan buna benzer gerekçeler ile bu uygulama esaslarında yer alan diğer gerekçeler nedeniyle oluştuğuna karar verilmesi halinde yapılan geri ödemesiz desteklerin iadesi istenmez, geri ödemeli destekler sürecine uygun olarak tahsil edilir. Aksi takdirde geri ödemesiz destekler ödeme tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte tahsil edilir. Geri ödemeli destekler ise sonlandırmaya ilişkin kurul karar tarihinde muaccel

hale gelir ve ödeme tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte tahsil edilir. Bu kapsamda, geri ödemeli desteklerin tahsili için işletici kuruluş/proje ortağı işletmeye (Teminatın KGF'den alınması durumunda ayrıca KGF'ye), yazı ile borcunu tebliğ tarihini (yazının muhataba ulaştığı tarih) takip eden 7 gün içinde yasal faizi ile birlikte ödemesi gerektiği, ödemediği takdirde teminatının nakde çevrileceği bildirilir. Buna rağmen ödeme yapılmadığı takdirde teminat nakde çevrilir.⁴⁴

(9) Programın uygulanmasında ve program kapsamında verilecek desteklerde Kalkınma Planları ve Yıllık Programlarda belirlenen hedefler ile stratejik dokümanlardaki öncelikler doğrultusunda; bölgesel, sektörel ve ölçeksel kriterler ile özel hedef grupları dikkate alınarak programda belirlenen destek üst limit ve oranlarını geçmemek üzere, Başkanlık tarafından uygulama özelinde yeni limit ve oranlar belirlenebilir ve destek unsurları kısıtlanabilir. Bu uygulamalar dönemsel veya çağrı esaslı olarak da yapılabilir.⁴⁵

(10) Destek programı; program ve işletme esaslı olarak izlenir, ülke ekonomisi ve işletmelere etkileri ve sonuçları değerlendirilir.

(11) Tüm başvuru ve bildirimler yazılı yapılabileceği gibi elektronik ortamda da yapılabilir. Ayrıca Program kapsamındaki tüm belgeler elektronik ortamda alınabilir.

(12) Finansal kiralama yöntemi ile temin, destek mevzuatında yer alan satın alma ibarelerine karşılık gelir.⁴⁶

Uygunsuzluk

MADDE 14 - (1) Programın uygulanması sırasında ve sonrasında KOSGEB mevzuatına uygun olmayan durumların tespiti halinde, KOSGEB Destek Programları Yönetmeliği kapsamında işletici kuruluşa/proje ortağı işletmeye verilen desteklere ilişkin tüm süreçler durdurulur. Uygunsuzluğun giderilmemesi ve uyuşmazlık halinde, uyuşmazlığa konu olan destek tutarı, KOSGEB alacağı olarak yasal faizi ile birlikte KOSGEB tarafından tahsil edilir. Uyuşmazlık sona erdiğinde ve işletici kuruluşun/proje ortağı işletmenin müracaatı halinde destek süreci devam eder.

(2) Bu program kapsamında ortaya çıkan uygunsuzluklarda, Başkanlıkça uygulanan Uygunsuzluk Yönergesine göre işlem yapılır.

Destek programı uygulama esasları

MADDE 15 - (1) Destek Programı Uygulama Esasları, Başkanlık tarafından hazırlanır ve KOSGEB Başkanının onayı ile yürürlüğe girer.

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu program, yürürlüğe girdiği tarihten itibaren yapılacak yeni başvurular için geçerli olup yürürlüğe girdiği tarihten önceki başvurulara ilişkin iş ve işlemler, ön başvuru tarihinde geçerli olan program ve uygulama esasları kapsamında yürütülür.

Yürürlük

MADDE 16 - (1) Bu program, KOSGEB İcra Komitesi'nin onayı ile yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 17 - (1) Bu programı KOSGEB Başkanı yürütür.

- ¹ **05.08.2019 tarih ve 2019-08 No'lu İcra Komitesi Kararı ile tanım değiştirilmiştir. Değişiklik öncesi:** c) *Büyük işletme: Yıllık olarak hesaplanan verilerine göre, son iki yıllık mali durumları ve çalışan sayıları 18/11/2005 tarihli ve 25997 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Tanımı, Nitelikleri ve Sınıflandırılması Hakkında Yönetmelik" kapsamında belirtilen sınırları aşan işletmeleri,*
- ² **05.08.2019 tarih ve 2019-05 No'lu İcra Komitesi Kararı ile tanım eklenmiştir.**
- ³ **13.09.2021 tarih ve 2021-07 No'lu İcra Komitesi Kararı ile tanım eklenmiştir.**
- ⁴ **13.09.2021 tarih ve 2021-07 No'lu İcra Komitesi Kararı ile tanım eklenmiştir.**
- ⁵ **05.08.2019 tarih ve 2019-05 No'lu İcra Komitesi Kararı ile tanım değiştirilmiştir. Değişiklik öncesi:** d) *Geri ödemeli destek: Program kapsamında küçük ve orta ölçekli işletmelere geri tahsil edilmek üzere teminat karşılığı sağlanan desteği,*
- ⁶ **05.08.2019 tarih ve 2019-05 No'lu İcra Komitesi Kararı ile tanım değiştirilmiştir. Değişiklik öncesi:** e) *Geri ödemesiz destek: Program kapsamında küçük ve orta ölçekli işletmelere geri tahsil edilmemek üzere sağlanan desteği,*
- ⁷ **05.08.2019 tarih ve 2019-05 No'lu İcra Komitesi Kararı ile tanım eklenmiştir.**
- ⁸ **05.08.2019 tarih ve 2019-05 No'lu İcra Komitesi Kararı ile tanım değiştirilmiştir. Değişiklik öncesi:** g) *İşletici kuruluş: Bu programdan yararlanmak için kurulan ve proje kapsamındaki faaliyetleri gerçekleştiren tüzel kişiliği,*
- ⁹ **05.08.2019 tarih ve 2019-05 No'lu İcra Komitesi Kararı ile tanım değiştirilmiştir. Değişiklik öncesi:** h) *İzleyici: Destek süresince ilgili faaliyetleri dönemsel olarak izlemek, incelemek, değerlendirmek ve raporlamak üzere KOSGEB tarafından görevlendirilen gerçek ya da tüzel kişileri,*
- ¹⁰ **05.08.2019 tarih ve 2019-05 No'lu İcra Komitesi Kararı ile tanım değiştirilmiştir. KOBİ Bilgi Sistemi ifadesi Programda KBS olarak düzenlenmiştir. Değişiklik öncesi:** ı) *KOBİ bilgi sistemi (KBS): Başvuru, değerlendirme, izleme, raporlama ve bildirimlerin yapıldığı yazılımı,*
- ¹¹ **05.08.2019 tarih ve 2019-05 No'lu İcra Komitesi Kararı ile tanım değiştirilmiştir. Değişiklik öncesi:** l) *Kurul: İşbirliği projelerini değerlendiren ve karar alan değerlendirme ve karar kurulumu,*
- ¹² **05.08.2019 tarih ve 2019-08 No'lu İcra Komitesi Kararı ile tanım değiştirilmiştir. Değişiklik öncesi:** m) *Öncelikli teknoloji alanı: Kalkınma Planları, Hükümet Programları ve Yıllık Programlarda belirlenen hedefler ile stratejik dokümanlardaki öncelikler doğrultusunda Başkanlıkça belirlenecek teknoloji alanlarını,*
- ¹³ **05.08.2019 tarih ve 2019-05 No'lu İcra Komitesi Kararı ile tanım eklenmiştir.**
- ¹⁴ **05.08.2019 tarih ve 2019-05 No'lu İcra Komitesi Kararı ile tanım değiştirilmiştir. Değişiklik öncesi:** n) *Proje: Amacı, kapsamı, hedefi, çıktıları, süresi, bütçesi, diğer kaynakları ile uygulayıcıları belirli ve birbirleriyle ilişkili faaliyetler bütünü,*
- ¹⁵ **05.08.2019 tarih ve 2019-05 No'lu İcra Komitesi Kararı ile tanım değiştirilmiştir. Değişiklik öncesi:** ö) *Taahhütname: Programdan yararlanan işletici kuruluşun ve proje ortağı işletmelerin KOSGEB'e verdiği idari, mali ve hukuki taahhütlerini içeren belgeyi*
- ¹⁶ **05.08.2019 tarih ve 2019-05 No'lu İcra Komitesi Kararı ile tanım eklenmiştir.**
- ¹⁷ **05.08.2019 tarih ve 2019-05 No'lu İcra Komitesi Kararı ile tanım eklenmiştir.**
- ¹⁸ **05.08.2019 tarih ve 2019-05 No'lu İcra Komitesi Kararı ile fıkra değiştirilmiştir. Değişiklik öncesi:** (1) *Bu program kapsamında desteklenecek; personel, makine, teçhizat, kalıp, hammadde, malzeme, yazılım, işyeri kirası, hizmet alımı ve diğer proje giderlerine Kurul karar verir.*
- ¹⁹ **13.09.2021 tarih ve 2021-07 No'lu İcra Komitesi Kararı ile fıkra eklenmiştir ve takip eden fıkra numaraları değiştirilmiştir.**
- ²⁰ **05.08.2019 tarih ve 2019-07 No'lu İcra Komitesi Kararı ile fıkra değiştirilmiştir. Değişiklik öncesi:** (1) *İşletici kuruluş modelinde proje destek üst limiti geri ödemesiz 2.000.000 (iki milyon) TL ve geri ödemeli 3.000.000 (üç milyon) TL olmak üzere toplam 5.000.000 (beş milyon) TL'dir.*
- ²¹ **13.09.2021 tarih ve 2021-07 No'lu İcra Komitesi Kararı ile fıkra değiştirilmiştir. Değişiklik öncesi:** (1) *İşletici kuruluş modelinde proje destek üst limiti geri ödemesiz 1.500.000 (bir milyon beş yüz bin) TL ve geri ödemeli 3.500.000 (üç milyon beş yüz bin) TL olmak üzere toplam 5.000.000 (beş milyon) TL'dir.*
- ²² **05.08.2019 tarih ve 2019-07 No'lu İcra Komitesi Kararı ile fıkra değiştirilmiştir. Değişiklik öncesi:** (2) *Proje ortaklığı modelinde proje destek üst limiti 5.000.000 (beş milyon) TL'dir. Bu üst limit, öncelikli teknoloji alanlarında gerçekleştirilecek projeler için 10.000.000 (on milyon) TL'dir.*
- ²³ **13.09.2021 tarih ve 2021-07 No'lu İcra Komitesi Kararı ile fıkra değiştirilmiştir. Değişiklik öncesi:** (2) *Proje ortaklığı modelinde proje destek üst limiti geri ödemesiz 1.500.000 (bir milyon beş yüz bin) TL ve geri ödemeli 3.500.000 (üç milyon beş yüz bin) TL olmak üzere toplam 5.000.000 (beş milyon) TL'dir. Bu üst limit, öncelikli teknoloji alanlarında gerçekleştirilecek projeler için geri ödemesiz 3.000.000 (üç milyon) TL ve geri ödemeli 7.000.000 (yedi milyon) TL olmak üzere toplam 10.000.000 (on milyon) TL'dir.*
- ²⁴ **05.08.2019 tarih ve 2019-07 No'lu İcra Komitesi Kararı ile fıkra kaldırılmıştır. İşletme başına üst limitler Uygulama Esaslarında belirlenecektir. Öncesi:** (3) *Proje ortaklığı modelinde Kurul tarafından*

proje ortağı olması uygun bulunan her bir işletme için destek üst limiti, 250.000 (iki yüz elli bin) TL geri ödemesiz ve 500.000 (beş yüz bin) TL geri ödemeli olmak üzere toplam 750.000 (yedi yüz elli bin) TL'dir. Ancak bu üst limit;

a) Yüksek teknoloji alanlarında gerçekleştirilecek işbirliklerinde, 1.000.000 (bir milyon) TL geri ödemesiz ve 1.000.000 (bir milyon) TL geri ödemeli olmak üzere toplam 2.000.000 (iki milyon) TL,

b) Orta-yüksek teknoloji alanlarında gerçekleştirilecek işbirliklerinde, 500.000 (beş yüz bin) TL geri ödemesiz ve 500.000 (beş yüz bin) TL geri ödemeli olmak üzere toplam 1.000.000 (bir milyon) TL, olarak uygulanır.

²⁵ **05.08.2019 tarih ve 2019-12 No'lu İcra Komitesi Kararı ile fıkra değiştirilmiştir. Değişiklik öncesi:** (4) Proje destek oranı %60 (altmış) olarak uygulanır.

²⁶ **05.08.2019 tarihli ve 2019-05 No'lu, 2019-7 No'lu ve 2019-12 No'lu İcra Komitesi Kararları ile fıkra eklenmiş ve takip eden fıkra numaraları değiştirilmiştir.**

²⁷ **05.08.2019 tarih ve 2019-07 No'lu İcra Komitesi Kararı ile fıkra değiştirilmiştir. Değişiklik öncesi:** (5) Projeye konu satın alınacak makine, teçhizat ve yazılımın; Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca 13/9/2014 tarihli ve 29118 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan SGM 2014/35 sayılı Yerli Malı Tebliği'ne uygun olarak alınmış yerli malı belgesi ile tefrik edilmesi durumunda, bu destek oranlarına %15 (on beş) ilave edilir.

²⁸ **13.09.2021 tarih ve 2021-07 No'lu İcra Komitesi Kararı ile fıkra değiştirilmiştir. Değişiklik öncesi:** (6) Projeye konu satın alınacak makine, teçhizat ve yazılımın; Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca 13/9/2014 tarihli ve 29118 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan SGM 2014/35 sayılı Yerli Malı Tebliği'ne uygun olarak alınmış yerli malı belgesi ile tevsik edilmesi durumunda geri ödemesiz destek oranına % 15 (on beş) ilave edilir ve geri ödemeli destek oranı aynı oranda azaltılır.

²⁹ **04.02.2019 tarih ve 2019-02 No'lu ve 05.08.2019 tarihli ve 2019-07 No'lu İcra Komitesi Kararları ile fıkra eklenmiştir.**

³⁰ **13.09.2021 tarih ve 2021-07 No'lu İcra Komitesi Kararı ile fıkra kaldırılmıştır. Öncesi:** (7) Proje başvurularının, kamu destekleriyle başarıyla tamamlanmış; TÜBİTAK, Teknoloji Geliştirme Bölgeleri ya da Ar-Ge Merkezi projelerinin çıktısı olan ürün geliştirme başvuruları olması veya açık kaynak yazılım kullanımını beyan eden başvurular olması ve Başkanlıkça uygun bulunması durumunda personel dışındaki geri ödemesiz destek kapsamında ödenen giderler için geri ödemesiz destek oranına % 15 (on beş) ilave edilir ve geri ödemeli destek oranı aynı oranda azaltılır.

³¹ **25.09.2018 tarih ve 2018-08 No'lu İcra Komitesi Kararı ile fıkra eklenmiştir.**

³² **13.09.2021 tarih ve 2021-07 No'lu İcra Komitesi Kararı ile fıkra kaldırılmıştır. Öncesi:** (8) Projeye ortak olacak işletmelerden herhangi birinin KOSGEB KOBİ ve Girişimcilik Ödülleri kapsamında kategori birincisi olması durumunda; projeye ortak olacak işletmenin kategori birincisi olarak ilan edildiği tarihten itibaren 3 (üç) yıl içerisinde ön başvuru yapmış olması koşuluyla bir defaya mahsus olmak üzere ilgili projede, personel dışındaki geri ödemesiz destek kapsamında ödenen giderler için geri ödemesiz destek oranına %10 (on) ilave edilir ve geri ödemeli destek oranı aynı oranda azaltılır. Bu ilave destek oranı, proje bazlı KOSGEB destek programlarının herhangi birinde bir defaya mahsus olmak üzere uygulanır.

³³ **04.02.2019 tarih ve 2019-02 No'lu İcra Komitesi Kararı ile fıkra eklenmiştir.**

³⁴ **13.09.2021 tarih ve 2021-07 No'lu İcra Komitesi Kararı ile fıkra kaldırılmıştır. Öncesi:** (9) Programda belirtilen destek oranlarına ilave edilecek destek oranı %15'i geçemez.

³⁵ **20.09.2017 tarih ve 2017-24 No'lu İcra Komitesi Kararı ile fıkra değiştirilmiştir. Değişiklik öncesi:** (1) İşletici kuruluş modelinde işletici kuruluş, proje ortaklığı modelinde ise proje ortağı işletmeler, destek unsurlarına ilişkin mal/hizmet alımlarını bu programın uygulama esasları kapsamında gerçekleştirerek ödemeye esas belgeleri KOSGEB Birimine sunar.

³⁶ **20.09.2017 tarih ve 2017-24 No'lu İcra Komitesi Kararı ile fıkra değiştirilmiştir. Değişiklik öncesi:** (2) KOSGEB Birimi, söz konusu belgeleri inceleyerek uygun bulunan giderlere ilişkin destek ödemesini işletici kuruluşun/proje ortağı işletmenin banka hesabına yapar. Ancak işletici kuruluşun/proje ortağı işletmenin talebi ve KOSGEB Biriminin uygun bulması halinde, destek ödemesi mal ve/veya hizmetin alındığı hizmet sağlayıcının banka hesabına da yapılabilir.

³⁷ **13.09.2021 tarih ve 2021-07 No'lu İcra Komitesi Kararı ile fıkra eklenmiştir ve takip eden fıkra numaraları değiştirilmiştir.**

³⁸ **05.08.2019 tarih ve 2019-07 No'lu İcra Komitesi Kararı ile fıkra değiştirilmiştir. Değişiklik öncesi:** (5) Geri ödemeli destekler kapsamında yapılacak geri ödemeler, proje bitiminden sonra 6 (altı) ayı ödemesiz olmak üzere, üçer aylık dönemler halinde 8 (sekiz) eşit taksitte yapılır. Geri ödemeli desteklerde faiz ve komisyon uygulanmaz.

³⁹ **05.08.2019 tarih ve 2019-05 No'lu İcra Komitesi Kararı ile fıkra eklenmiş ve takip eden fıkra numaraları değiştirilmiştir.**

⁴⁰ **05.08.2019 tarih ve 2019-05 No'lu İcra Komitesi Kararı ile fıkra değiştirilmiştir. Değişiklik öncesi:** (5) Proje süresinde işletici kuruluşun/proje ortağı işletmelerden herhangi birinin devri, başka bir işletme ile

birleşmesi ve tür değişikliği durumunda, bu husus Kurulda değerlendirilerek; projenin devamına veya sonlandırılmasına karar verilir.

⁴¹ **05.08.2019 tarih ve 2019-05 No'lu İcra Komitesi Kararı ile fıkra değiştirilmiştir. Değişiklik öncesi:** (6) Tamamlanmış olan projenin, Kurul tarafından değerlendirilerek başarı ile tamamlanıp tamamlanmadığına karar verilir. Projenin başarısız tamamlanmasına karar verilmesi durumunda; yapılan geri ödemesiz desteklerin iadesi istenmez, geri ödemeli destekler sürecine uygun olarak tahsil edilir.

⁴² **05.08.2019 tarih ve 2019-05 No'lu ve 2019-08 No'lu İcra Komitesi Kararı ile fıkra değiştirilmiştir. Değişiklik öncesi:** (6) Proje kapsamında desteklenerek satın alınan makine, teçhizat, kalıp, yazılım ve benzeri taşınırların mülkiyeti, işletici kuruluş/proje ortağı işlemlere ait olup, Taahhütnamenin işletici kuruluş/proje ortağı işletmeler tarafından KOBİ Bilgi Sistemi üzerinden onaylandığı tarihten itibaren 3 (üç) yıl süresince başka şahıs, kurum/kuruluşlara hiçbir şekilde kiralanamaz veya devredilemez. Tasfiyesi başlayan veya kapanan işletici kuruluşlar/proje ortağı işletmeler için bu madde hükümleri uygulanmaz.

⁴³ **13.09.2021 tarih ve 2021-07 No'lu İcra Komitesi Kararı ile fıkra değiştirilmiştir. Değişiklik öncesi:** (7) Proje kapsamında desteklenerek satın alınan makine, teçhizat, kalıp, yazılım ve benzeri taşınırların mülkiyeti işletici kuruluş/proje ortağı işlemlere ait olup program başlangıç tarihinden itibaren 3 (üç) yıl süresince;

a) Söz konusu taşınırlar satılamaz, başka şahıs, kurum/kuruluşlara hiçbir şekilde kiralanamaz, devredilemez ve rehin gösterilemez. Ancak; söz konusu taşınırlar üzerine, KGF tarafından düzenlenmiş Kefalet Mektubu ile satın alınması halinde KGF tarafından kefalet karşılığı olarak, rehin, bloke, hapis hakkı tesis edilebilir.

b) Söz konusu taşınırlara ihtiyati tedbir, ihtiyati haciz, tedbiri haciz konulması halinde durum 7 (yedi) gün içinde tüm belgeleriyle birlikte işletici kuruluş/proje koordinatörü tarafından KOSGEB'e yazılı olarak bildirilir. Aksi halde destek miktarı yasal faizi ile birlikte tahsil edilir. Tedbir/haciz kapsamında taşınırların mülkiyet durumu Kurul tarafından değerlendirilir.

c) Tasfiyesi başlayan, kapanan işletici kuruluşlar/proje ortağı işletmeler ile proje kapsamında geliştirilen ürünün satılması durumunda satılan ürünün mütemmim cüzü olan makine, teçhizat, yazılım ve benzeri taşınırlar için bu madde hükümleri uygulanmaz.

⁴⁴ **05.08.2019 tarih ve 2019-05 No'lu İcra Komitesi Kararı ile fıkra değiştirilmiştir. Değişiklik öncesi:** (7) Proje süresinde;

a) İşletici kuruluşun tasfiyesinin başlaması veya kapanması halinde destek süreci sonlandırılır. Destek süreci sonlandırılan işletici kuruluşun gerekçesi Kurul tarafından değerlendirilir.

b) Proje ortağı işletmelerden herhangi birinin tasfiyesinin başlaması veya kapanması halinde ilgili proje ortağı işletmenin destek süreci sonlandırılır ve projenin durumu Kurul'a sunulur. Kurul, projenin mevcut proje ortaklarıyla/yeni bir proje ortağı ile devamına veya sonlandırılmasına karar verir. Destek süreci sonlandırılan proje ortağı işletmenin gerekçesi Kurul tarafından değerlendirilir.

c) Kurul tarafından projenin sonlandırılması halinde destek süreci sonlandırılır. Destek süreci sonlandırılan işletici kuruluş/proje ortağı işletmenin durumu Kurul tarafından değerlendirilir.

Yapılan değerlendirme neticesinde, sonlandırmanın; işletici kuruluş/proje ortağı işletmelerin kastı veya ağır kusuru bulunmaksızın faaliyetlerini engelleyecek nitelikte ölüm, ağır kaza, ağır hastalık, tutukluluk, yangın, deprem, su basması, hırsızlık, finansal yetersizlik veya Kurul tarafından uygun bulunan buna benzer gerekçeler nedeniyle oluştuğuna karar verilmesi halinde yapılan geri ödemesiz desteklerin iadesi istenmez, geri ödemeli destekler sürecine uygun olarak tahsil edilir. Aksi takdirde; yapılan geri ödemeli destekler kurul karar tarihinde muaccel hale gelir ve teminat nakde çevrilmek suretiyle, geri ödemesiz destekler ise ödeme tarihinden itibaren muaccel hale gelir ve işleyecek yasal faizi ile birlikte tahsil edilir.

⁴⁵ **05.08.2019 tarih ve 2019-08 No'lu İcra Komitesi Kararı ile fıkra değiştirilmiştir. Değişiklik öncesi:** (8) Programın uygulanmasında ve program kapsamında verilecek desteklerde Kalkınma Planları, Hükümet Programları ve Yıllık Programlarda belirlenen hedefler ile stratejik dokümanlardaki öncelikler doğrultusunda; bölgesel, sektörel ve ölçeksel kriterler ile özel hedef grupları dikkate alınarak programda belirlenen destek üst limit ve oranlarını geçmemek üzere, Başkanlık tarafından uygulama özelinde yeni limit ve oranlar belirlenebilir ve destek unsurları kısıtlanabilir. Bu uygulamalar dönemsel veya çağrı esaslı olarak da yapılabilir.

⁴⁶ **13.09.2021 tarih ve 2021-07 No'lu İcra Komitesi Kararı ile fıkra eklenmiştir.**